

Centraal Bureau Levensmiddelenhandel
t.a.v. dhr. mr. M.J. Roos
Postbus 262
2260 AG Leidschendam

Kenmerk: 2008.105ew
Utrecht, 30 juli 2008

Betreft: opkomst alcoholhoudende energiedrankjes

Geachte heer Roos,

Zoals u weet monitort STAP deels in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport jaarlijks de alcoholmarketing in Nederland.

Een trend die zich de afgelopen jaren in verschillende landen en met name in de VS aftekent is de opkomst van alcoholhoudende energiedrankjes. Deze drankjes zijn in de VS populair bij jongeren en profiteren sterk van de groeiende populariteit van niet alcoholhoudende energiedrankjes. Ook in Nederland is het gebruik van energiedrankjes sterk in opkomst. Het risico is daarom allesbehalve denkbeeldig dat ook in ons land het gebruik van alcoholhoudende energie drankjes onder jongeren een grote vlucht zal nemen.

Alcohol is een stof met een dempende werking, terwijl toegevoegde stoffen zoals cafeïne, guarana en taurine een stimulerende werking hebben. Door deze twee tegengestelde effecten te combineren hebben gebruikers van alcoholhoudende energiedrankjes het gevoel minder dronken te zijn, waardoor ze meer alcohol gaan drinken en meer risico's nemen^{1,2}.

In de Nederlandse supermarkten zijn inmiddels verschillende varianten van alcoholhoudende energiedrankjes gesignaleerd. Voorbeelden zijn: Veltins V+ Energy ('energy beermix with guarana') uit Duitsland, Eristoff Red Flash ('a mix of flavoured vodka, taurine and cafeïne') van Bacardi en Royalty Red ('vodka mix with energy') van Hooghoudt (zie bijlage voor foto's van deze producten).

Om een ongewenste ontwikkeling voor te zijn vraagt STAP middels deze brief aan de supermarkten om de alcoholhoudende energiedrankjes uit de schappen te verwijderen.

Energiedrank maskeert verdovende effect alcohol

Uit onderzoek blijkt dat jongeren die alcohol drinken in combinatie met een energiedrank subjectief gezien het gevoel hebben minder dronken te zijn dan wanneer ze alleen alcohol drinken¹. Ze rapporteren bijvoorbeeld minder last te hebben van een droge mond, hoofdpijn, en een verstoorde motoriek.

Echter, wanneer naar objectieve maten werd gekeken bleek dat de toevoeging van energiedrank bovenop de alcohol geen enkele verbetering in de prestaties teweegbracht.

STAP (Stichting Alcoholpreventie)

Postbus 8181
3503 RD Utrecht

Bezoekadres
Ravellaan 88
3533 JP Utrecht

telefoon +31 (0)30 656 50 41
fax +31 (0)30 656 50 43
e-mail stap@alcoholpreventie.nl

Postbanknummer 291302
KvK Utrecht 41187238

Objectief gezien waren de motorische coördinatie en visuele reacties vergelijkbaar met wanneer alleen alcohol werd gedronken. Ook het bloedalcoholgehalte was hetzelfde bij gecombineerd gebruik. Gevoelsmatig maskeert de energiedrank het verdoovende effect van de alcohol. Dit onderzoek is in 2006 gepubliceerd in het toonaangevende wetenschappelijke tijdschrift *Alcoholism: Clinical and Experimental Research*.

Een eerdere studie wees ook uit dat fysieke prestaties bij een alcoholhoudende energiedrank niet beter waren dan na alcohol alleen². Ook werd geen verschil gevonden in fysiologische parameters (zoals hartslag en ademhaling). Toevoeging van energiedrank aan alcohol leidt dus niet tot verbeterde lichamelijke prestaties vergeleken met de toediening van alcohol alleen.

Alcoholhoudende energiedrankjes: hoger alcoholgebruik en meer letsel

Uit onderzoek blijkt dat ongeveer een kwart van de onderzochte jonge gebruikers in de VS alcoholhoudende energiedrankjes drinkt. Vergeleken met jongeren die alleen alcohol dronken, zonder een toevoegde energiekick, liep deze groep een groter risico op nadelige alcoholgerelateerde gevolgen. Zo bleek dat jongeren die alcohol en energiedrankjes mixen vaker *binge* drinken (meer dan 5 glazen per gelegenheid), twee keer zo vaak per week dronken zijn, een groter risico lopen iemand seksueel lastig te vallen of zelf lastig gevallen te worden, vaker meerijden met een dronken bestuurder, vaker lichamenlijk letsel oplopen en vaker medische behandeling nodig hebben³. Ook vergroot de combinatie van beide stoffen de kans op uitdroging.

Kortom, door de toevoeging van energiedrank gaan mensen zichzelf en hun fysieke prestaties overschatten en het effect van de alcohol onderschatten. Dit kan risico's met zich meebrengen zoals het nuttigen van meer alcohol dan anders het geval was geweest (door verminderde gevoel van dronkenschap) en het onderschatten van de effecten van alcohol in samenhang met verkeersdeelname.

Bierproducent Anheuser-Busch trekt energiedrank terug

Een van de grootste bierbrouwers wereldwijd, Anheuser-Busch, heeft eind juni 2008 onder druk van een non-profit organisatie (Centre for Science in the Public Interest) en 11 procureurs generaal aangegeven haar alcoholhoudende energiedrankjes ("Tilt" en "Bud Extra") van de markt te halen. Zij riep andere alcoholproducenten op hetzelfde te doen⁴.

Oproep STAP aan Nederlandse supermarkten

Er zijn voldoende overtuigende wetenschappelijke onderzoeken die laten zien dat de combinatie van alcohol en energiedrank leidt tot een verhoogde alcoholconsumptie en ander risicovol gedrag. Deze producten zullen met name op de jongere doelgroep een aantrekkingskracht uitoefenen. Ook zijn de mixdrankjes zeer toegankelijk via het supermarktkanaal.

STAP wil in deze brief de Nederlandse supermarkten daarom oproepen om op basis van bovenvermelde wetenschappelijke onderzoeken, de alcoholhoudende energiedrankjes uit het assortiment te weren. Op deze wijze kan worden bijgedragen aan het voorkomen van onnodig risicovol gedrag van Nederlandse jongeren.

Een kopie van deze brief zal tevens openbaar worden gemaakt op de website www.stap.nl en worden verzonden aan de woordvoerders Alcohol van de Tweede Kamer.

Hoogachtend,

Ir. W. E. van Dalen
Directeur STAP

Bijlage:

- Foto's van drie alcoholhoudende energiedrankjes verkrijgbaar in de Nederlandse supermarkt

Bronnen:

1. Ferreira, S. E., de Mello, M. T., Pompéia, S., & Souza-Formigoni, M. L. (2006). Effects of energy drink ingestion on alcohol intoxication. *Alcoholism: Clinical & Experimental Research*, 30, 598-605.
2. Ferreira, S. E., de Mello, M. T., Rossi, M.V., & Souza-Formigoni, M. L. (2004). Does an energy drink modify the effects of alcohol in a maximal effort test? *Alcoholism: Clinical & Experimental Research*, 28, 1408-1412.
3. O'Brien, M.C., McCoy, T.P., Rhodes, S.D., Wagoner, A., & Wolfson, M. (2008). Caffeinated cocktails: energy drink consumption, high-risk drinking and alcohol-related consequences among college students. *Academic Emergency Medicine*, 15, 453-460.
4. CSPI Newsroom. Anheuser-Busch to stop caffeinating Alcoholic Beverages. Opgehaald van <http://www.cspinet.org/new/200806261.html> op 26 juni 2008.

Bijlage: Foto's van alcoholhoudende energiedranken verkrijgbaar in de Nederlandse supermarkt

Veltins V+ Energy
“Energy beermix with guarana”
2,4% Vol.

Royalty Red van Hooghoudt
“vodka mix with ENERGY, caffeine and taurine”
5% Vol.

Eristoff Red Flash van Bacardi
“A mix of flavoured vodka, taurine and caffeine”
7% Vol.